

Шановні колеги та соціальні партнери!

Свій виступ почну із звернення до всіх учасників сьогоднішньої зустрічі щодо компетентної та відвертої розмови, за результатами якої маємо вийти на порозуміння та домовленості, яких чекають працівники, роблю акцент, промислових галузей.

Працюючи над законопроектом про безпеку та здоров'я працівників, ми повинні розуміти його актуальність та складність. І в першу чергу враховувати реалії стану справ у сфері охорони праці.

На жаль цей стан незадовільний. Зокрема, в ГМК працівники гинуть на виробництві (20 смертельних випадків на виробництві за минулий рік), стають інвалідами. Руйнування законодавчої бази призводить до знищення трудового потенціалу країни. І ніхто за це не несе ніякої відповідальності.

Якщо кажемо про інтеграцію з ЄС, то маємо імплементувати їх стандарти, в тому числі - з безпеки праці. А вони такі, що на металургійних підприємствах роками не відбувається виробничих травм.

Проект Закону «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі», розроблений Мінекономіки, неодноразово надходив на розгляд до ПМГУ. І наша Профспілка з кінця 2019 року приймає найактивнішу участь у роботі над цим проектом.

У травні 2021 року він був розглянутий на спільному засіданні представників ПМГУ та Мінекономрозвитку і Держпраці. *(Примітка: 21.05.2021 Мінекономрозвитку перейменовано у Міністерство економіки)*

По формі проведеної роботи начебто все чудово: ми спілкувались з нашими соціальними партнерами. Але ми не досягли головного – результату.

За нашою оцінкою зміст законопроекту практично не змінився, а переважна більшість наших пропозицій проігнорована.

Крім того, проігноровано позицію трудових колективів і працівників гірничо-металургійних підприємств, а це близько 200 тис. працюючих, з яких від 30 до 40% зайнято на шкідливих, важких і небезпечних роботах. Вони вважають, а наші технічні інспектори фахово це доводять, що даний законопроект руйнує на промислових підприємствах діючі системи охорони праці, позбавляє працівників законних прав і гарантій, а також інструментів, завдяки яким вони можуть захищати своє право на здорові та безпечні умови праці.

Розробники проігнорували такі наші застереження щодо законопроекту:

1. Не передбачено прав працівників на гарантії і компенсації за роботу у важких та шкідливих умовах праці, а це: скорочена тривалість робочого часу, додаткова оплачувана відпустка, достроковий вихід на пенсію, оплата праці у підвищеному розмірі, що надаються в порядку, визначеному чинним законодавством;

2. Обмежено повноваження профспілок щодо захисту прав працівників на безпечні та належні умови праці, здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про охорону праці.

Громадський контроль практично нічого не коштує роботодавцю, але він дуже ефективний, бо дозволяє своєчасно виявляти та усувати порушення, які нерідко представники адміністрації намагаються приховати для забезпечення виконання виробничих завдань.

Дослідження європейських країн свідчать, що 8 своєчасно виявлених та оперативно усунутих порушень у сфері охорони праці рятують життя одному працівнику.

3. Нівельовано роль колдоговірного регулювання у сфері охорони праці, на сьогодні це надзвичайно важливий і ефективний інструмент, він не потребує коштів з державного бюджету.

Розробники не розуміють значимості цього питання, бо переважна більшість з них не має ніякого відношення до виробництва.

4. Фінансування заходів з безпеки та здоров'я працівників, як записано у проєкті «у необхідних для цього обсягах», без визначення мінімально-гарантованого стандарту, буде означати для переважної більшості підприємств - 0 грн.

Вважаю, що даний законопроект розроблявся орієнтуючись на малий та середній бізнес. Ідеологія розробників вивести працівників з важких і шкідливих умов праці не спрацює, бо шкідливі умови праці нікуди не подінуться, а люди будуть позбавлені належних прав і гарантій, держава отримає покалічених працівників і безліч соціальних проблем, бізнес матиме дефіцит кваліфікованих кадрів.

Виходячи з того, що Біблія та Конституція України беззаперечно визнають життя і здоров'я людини найголовнішою цінністю, нам потрібен Закон, який буде:

- визначати розумну і справедливу політику держави у сфері охорони праці (держава не має права сторонитися тих проблем, які маємо у цій сфері);
- стимулювати соціально відповідальних роботодавців до впровадження екологічних і безпечних умов праці, а інших – безвідповідальних, економічно або адміністративно примушувати це робити;
- гарантувати працівнику реальні права та інструменти для захисту свого головного права на безпечні і здорові умови праці.